

”Haudanryöstäjistä kertova elokuva on omaperäinen yhdistelmä absurdia huumoria ja romantiikkaa — *La Chimera* on värikäs keitos, joka kulkee syvällä Italian maaperässä, paikoin fellinimäisin ottein.” ★★★★★ / HS

Kaksinkertainen Cannes-voittaja Rohrwacher vie katsojan riemukkaalle seikkailulle 1980-luvun Italiaan, missä Arthur (Josh O’Connor) metsästää menetettyä rakkautta ja maanalaisten hautojen mittaamattoman arvokkaita aarteita. Elokuvan pääosassa nähdään brittiläinen **Josh O’Connor**, joka nousi suuren yleisön suosioon roolistaan parikymppisenä prinssi Charlesina Netflixin *The Crown* -sarjassa. O’Connorin rinnalla muissa rooleissa nähdään vaikuttavat roolityöt tekevät Isabella Rossellini, Alba Rohrwacher, Carol Duarte ja Vincenzo Nemolato.

Jokaisella meistä on oma ’chimeramme’ – jotain mitä yritämme saavuttaa, mutta emme koskaan löydä. Arthurille (Josh O’Connor) se on menetetty rakkaus, ja hänen johtamalleen rämäpäiselle, muinaisia hautoja ryöstelevälle konnajoukolle se taas on helppo rikastuminen. Löytääkseen kadonneen rakkaansa on Arthurinkin mentävä maan uumeniin ja kohdattava kuolleiden taakseen jättämät aarteet. Samalla Arthurille tarjoutuu mahdollisuus rakastua uudelleen – mutta onko hän valmis päästämään ’chimerastaan’ irti? Cannesin elokuvajuhlilla kriitikoilta häikäisevän vastaanoton saanut, Alice Rohrwacherin 80-luvun Italiaan sijoittuva renesanssiseikkailu vie katsojansa riemukkaalle matkalle kohti eläviä ja kuolleita. Elokuvaa tähdittävät Josh O’Connorin (mm. *The Crown*) lisäksi Isabella Rossellini ja Alba Rohrwacher.

Arkeologeja ja haudanryöstäjiä

Kaisu Tervonen (Suomen Kuvalehti 11.4.2024)

Alice Rohrwacherin elokuva kaivautuu menneisyyden kerrostumiin.

Elokuvaohjaajan työ muistuttaa arkeologin hommaa, **Alice Rohrwacher** sanoo videon välityksellä.

”Siinä missä muut ihmiset näkevät kasan kiviä, arkeologi näkee historiaa. Arkeologin tehtävä on usein koota kokonaisuuksia pienistä paloista.”

Historia lävistää monella tasolla italialaisohjaajan tuoreimman teoksen *La Chimera – sielujen aarteet*. Brittiläinen Arthur (**Josh O’Connor**) on asettunut Italiaan sen historiasta intoutuneena ja päätynyt paikallisten toverien kanssa ryöstämään tuhansia vuosia vanhoja etruskien hautoja. Myös lähihistoria on läsnä. *La Chimera* sijoittuu 1980-luvulle, koska silloin tapahtui Rohrwacherin mukaan murros: materialismi valtasi ihmisten sydämet.

”Kaikkea voitiin myydä, kaikkea voitiin varastaa. Mikään ei ollut enää salaista tai pyhää.”

Rohrwacherin teosten on kuvailtu asettuvan neorealismiin ja maagisen realismin välimaastoon. Ne ovat keränneet kehuja alkaen esikoisesta *Corpo Celeste* (2011).

The Wonders (2014) voitti Cannesin elokuvafestivaalin kakkospalkintona pidetyn grand prix’n, *Happy as Lazzaro* (2018) taas palkittiin Cannesissa parhaasta käsikirjoituksesta. Rohrwacherin lyhytelokuva *Le Pupille* (2022) – johon suomalaisyhtye Cleaning Women on tehnyt musiikin – sai Oscar-ehdokkuuden.

Italialaisen elokuvan kunniakas perinne on saanut Rohrwacherista arvoisensa jatkajan, ja ohjaaja myös arvostaa kyseistä historiaa. *La Chimerassa* on hänen mukaansa viitteitä niin **Pasolinin** ja **Rossellinin** teoksiin kuin **Fellinin** *Roomaan*. ”Elokuva on ikään kuin yhteistä muistia kaikille italialaisille”, hän sanoo.

La Chimera viittaa myös koko taiteenlajin historiaan. Rohrwacher on käyttänyt elokuvassa erilaisia kameroita ja filmejä Super 16:sta 35-milliseen, ja siinä nähdään myös valvontakamerakuvaa.

Historia on aineellista, se linkittyy teknologiaan.

”Ja nyt elämme digitaalisessa ajassa. Mistä sana digitaalinen tulee? Se tarkoittaa sormeja. Mitä ovat sormet ilman kättä? Tarvitaan aina myös käden taitoa ja käsityötä, jotta voidaan tehdä elokuvia.”

Erityistä painoarvoa Rohrwacherille on etukäteistyöllä. Hänen käsikirjoituksensa ovat tarkkoja, kohtaukset etukäteen harjoiteltuja eikä mitään jätetä sattuman varaan. Kun *Happy as Lazzaro* -elokuvaan tarvittiin vanhanaikainen tupakkaviljelmä, työryhmä kylvi sen itse.

”Koko työryhmän tehtävänä on muodostaa vahva turvaverkko. Kaikki etukäteistyö ja kirjoitustyö ikään kuin luovat pohjan tälle trapetsitaiteilijan tekemiselle.”

La Chimerassa ”trapetsitaiteilija” on ennen kaikkea brittiläinen pääosanesittäjä Josh O’Connor. Hän on haastatteluissa kertonut kirjoittaneensa Rohrwacherille useita kirjeitä, sillä hän halusi palavasti tehdä töitä ohjaajan kanssa.

O’Connorin onneksi Rohrwacher halusi *La Chimeran* päärooliin ulkomaalaisen näyttelijän, joka ei osaisi italiaa enakkoon.

”Olin alun perin ajatellut, että tämä henkilö olisi hiukan vanhempi”, Rohrwacher sanoo. ”Mutta kun tapasin O’Connorin, olin varma, että sen täytyy olla hän.”

Ohjaaja sanoo pohjanneensa hahmon 1800-luvun romantiikan ajan brittinuorukaisiin, jotka tulivat Italiaan ihailemaan raunioita.

Itse Rohrwacher haluaa jättää tulevaisuuden arkeologeille muutakin kuin raunioita. Hän haluaa rakentaa jotain syvällistä ja kaunista, ”jotta meistä ei jäisi vain pommeja, ydinjätettä, muovia ja kaikkea inhottavaa”.

La Chimera on esimerkki hänen onnistumisestaan, vaikka se kertookin haudanryöstäjästä. Veijarimaiset hahmot eivät ole pahantahtoisia roistoja.

”Halusin tuoda esiin sen, etteivät nämä haudanryöstäjät ole millään tapaa poikkeuksellisia. Heistä on tullut materialismin terveitä lapsia.”

Traileri: https://www.finnkino.fi/event/304556/title/la_chimera_-_sielujen_aarteet/

Arvosteluja maailmalta (enimmäkseen englanniksi):

https://www.imdb.com/title/tt14561712/externalreviews/?ref_=ttrcv_ext_sm